

Pronumele și adjectivul pronominal negativ

I. Definiție:

Pronumele negativ înlocuiește numele obiectelor prezentate ca inexistente.

!!! ATENȚIE

Propozițiile care conțin pronume\ adjective pronominale negative au și verbul la forma negativă.

Ex. Nu vine **nimeni** la școală.

II. Formele pronumelui negativ:

a) Simple:

N-Ac	nimeni
G-D	nimănui

Trăsături: - se referă numai la persoane;
- nu are forme distincte pentru gen și număr;
- se folosește doar ca pronume nu și ca adjectiv pronominal;

nimic

Trăsături: - se referă numai la obiecte, nu și la persoane;
- nu are forme distincte pentru gen, număr și caz (este invariabil morfologic)
- se folosește doar ca pronume nu și ca adjectiv pronominal;

b) Compuse:

N-Ac	Sg. masc. niciunul fem. niciuna	Pl. masc niciunii fem. niciunele
G-D	Sg. masc niciunuia fem. niciuneia	Pl. masc. + fem niciunora

Trăsături: - se referă atât la obiecte, cât și la persoane;
- are forme distincte pentru gen, număr și caz;
- se folosește atât ca pronume, cât și ca adjectiv pronominal;

III. Funcții sintactice:

Nominativ:

Subiect: *Niciunul* nu lipsește.

Model de analiză: niciunul- pronume negativ, compus, genul masculin, numărul singular, cazul nominativ, funcție sintactică de subiect.

Nume predicativ: Câștigătorul concursului nu era *niciunul* dintre ei.

Acuzativ:

Nume predicativ: Cadoul nu este *de la niciuna* dintre ele.

Complement direct: Nu a învățat *nimic*.

Complement prepozițional: Nu am vorbit *cu nimeni*.

Atribut pronominal prepozițional: Mesajul *de la niciuna* dintre ele nu transmitea ora de întâlnire.

Circumstanțial de loc: Nu s-a așezat *lângă niciunul*.

Dativ

Complement indirect: Nu cer *nimănui* sfaturi.

Genitiv:

Atribut pronominal genitival: Apariția *nimănui* nu a impresionat publicul.

- IV. Când determină un substantiv și se acordă cu acesta în gen, număr și caz, pronumele negativ devine **adjectiv pronominal negativ și are funcția sintactică de atribut adjectival**.

N-Ac	Sg. masc. niciun fem. nicio	Pl. masc niciunii fem. niciunele
G-D	Sg. masc niciunui fem. niciunei	Pl. masc. + fem niciunor

Ex. *Niciun* elev nu este absent.

Model de analiză: niciun- adjectiv pronominal negativ, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul “elev” (masculin, singular, nominativ), funcție sintactică de atribut adjectival.

!!! ATENȚIE

Formele pronumelui negativ (*niciunul*, *niciuna*) și ale adjectivului pronominal negativ corespunzător (*niciun*, *nicio*) se scriu legat.

Atunci când segmentele componente au alte valori se scriu în două cuvinte:

- Conjunție + pronume nehotărât: Nu îmi place nici unul, nici celălalt.
- Conjunție + numeral: Nu voia să cumpere nici o floare, nici două cărți, voia să plece acasă.